

Inklusionsundersøgelsen 2024

**Autismeforeningens årlige
inklusionsundersøgelse**

Publikationen er udgivet af:

Autismeforeningen
Banestrøjet 19.
2630 Taastrup
Tlf.: 70 25 30 65
E-mail: kontor@autismeforening.dk
www.autismeforening.dk

Udgivet august 2024

Download eller se rapporten på www.autismeforening.dk.

De kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde

Indholdsfortegnelse

Indledning og hovedresultater.....	3
Ufrivilligt skolefravær	3
Ventetid på psykiatrisk udredning	3
Hjælp og støtte	3
Tilfredshed med skoletilbud er størst på specialskole	3
Samarbejde med skolen fungerer bedst i specialskoletilbuddene	4
Samarbejdet med eksterne instanser halter	4
Mobning og stressede børn	5
Trivsel efter COVID-19	5
Undersøgelsesdesign.....	6
Undersøgelsesfelt	6
Metode	7
Datagrundlag	7
Resultater fra undersøgelsen.....	8
Kapitel 1: Ufrivilligt skolefravær.....	10
Ufrivilligt skolefravær	10
Kapitel 2: Ventetid på diagnose og støtte i skolen.....	13
Ventetid på diagnose og støtte i skolen	13
Ventetid på psykiatrisk udredning	13
Etablering af støtte i skolen	14
Kvaliteten af hjælp og støtte i skolen	14
Tilfredshed med skoletilbud	15
Kapitel 3: Samarbejde på tværs.....	19
Samarbejde mellem skole og hjem	19
Det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde	21
Kapitel 4: Mobning og trivsel.....	25
Et stresset børneliv.....	26

Indledning og hovedresultater

Autismeforeningen har gennemført inklusionsundersøgelsen siden 2016. Undersøgelsen tager temperaturen på ufrivilligt skolefravær og autistiske børns trivsel i grundskolen.

Ufrivilligt skolefravær

Inklusionsundersøgelsen 2024 viser fortsat, at et stort antal børn har ufrivilligt skolefravær. Det samlede tal for 2024 ligger på 46,1%, og dermed er det tæt på halvdelen af respondenternes børn, der har ufrivilligt skolefravær lige nu. Det er en lille stigning siden undersøgelsen i 2023, hvor 44,9% af respondenterne svarede, at deres barn aktuelt havde ufrivilligt skolefravær. Af børn med ufrivilligt skolefravær har 20,4% været væk fra skolen i mere end 1 år, hvilket er det højeste tal, undersøgelsen nogensinde har målt.

Ventetid på psykiatrisk udredning

Inklusionsundersøgelsen 2024 viser, at mere end halvdelen af respondenternes børn, 56,6%, har ventet i 2 år eller mere på en psykiatrisk udredning. Blot 16,6% er ifølge Inklusionsundersøgelsen 2024 blevet psykiatrisk udredt inden for 1 år. Det taler imod tanken om tidlige og forebyggende indsatser, når så mange skal vente 2 år eller mere på en psykiatrisk udredning og den rette hjælp efterfølgende.

Hjælp og støtte

I forhold til støtte i skolen svarer 47,9% af respondenterne i Inklusionsundersøgelsen 2024, at de ikke mener, at deres barn får den støtte, det har behov for i skoletilbuddet. Men ser vi alene på en almen klasse i folkeskolen, så er det 75,6% af respondenterne, der ikke mener, at deres barn får den støtte, det har behov for i skoletilbuddet.

Tilfredshed med skoletilbud er størst på specialskole

Både hvad angår tilfredshed med den autismspecifikke viden på barnets skoletilbud, barnets faglige udvikling og skolens evne til at understøtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber viser undersøgelsen, at tilfredsheden er størst blandt forældre til børn på specialtilbud. I forhold til barnets faglige udvikling så viser undersøgelsen i 2024, at 27,2 af respondenterne med børn i specialskole har svaret, at de er meget utilfredse eller utilfredse med børnenes faglige udvikling.

Til sammenligning svarer hele 44,5% af forældrene til børn i en almen klasse i folkeskolen, at de er utilfredse eller meget utilfredse med

barnets faglige udvikling i 2024. Hvad angår vurderingen af hvor god skolen er til at understøtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber på skolen, svarede 17% af forældre til børn på specialskole, at de er utilfredse eller meget utilfredse mod 56,7%, der svarede, at de er tilfredse eller meget tilfredse. Og blandt forældre til børn i en almen klasse i folkeskolen svarer 42%, at de er utilfredse eller meget utilfredse med skolens understøttelse af barnets socialisering. 23,6% af respondenterne svarede, at de er tilfredse eller meget tilfredse. Generelt er tilfredsheden blandt forældre til børn i specialskoletilbud højere end blandt de andre forældregrupper.

Samarbejde med skolen fungerer bedst i specialskoletilbuddene

I Inklusionsundersøgelsen 2024 svarede 58,6% af respondenterne, at de oplever et godt eller et meget godt samarbejde med deres barns skoletilbud, i undersøgelsen fra 2023 lå dette tal på 64%. Tallene viser derfor et lille fald i tilfredsheden fra sidste år til i år, men stadig at der er en generel oplevelse af godt samarbejde mellem forældre og skole. Oplevelsen af hvor godt samarbejdet fungerer varierer fra skoletilbud til skoletilbud. Blandt respondenterne, hvis børn går i en almen klasse i folkeskolen, svarede 37,2%, at de har et godt eller meget godt samarbejde, 63% af respondenterne med børn i specialklasse svarede, at de oplever et godt eller meget godt samarbejde med skoletilbuddet. For forældre til børn i en specialskole svarede 75,2%, at de har et godt eller et meget godt samarbejde med skolen.

Samarbejdet med eksterne instanser halter

I forhold til det konkrete samarbejde med eksterne instanser, herunder PPR, svarede 44,8% af respondenterne i Inklusionsundersøgelsen 2024, at samarbejdet er dårligt eller meget dårligt. 54,2% mener, at der mangler autismespecifik viden hos PPR. Der kan således være en sammenhæng mellem forældrenes oplevelse af autismespecifik viden hos de fagpersoner, der skal yde hjælp og støtte, og så oplevelsen af kvaliteten i samarbejdet. Når det handler om det tværfaglige samarbejde omkring barnet i skolen, findes der i undersøgelsen små forskelle ift., hvilket skoletilbud respondentens barn er tilknyttet. For børn i almen klasse i folkeskolen svarede 25,6% af respondenterne, at de har et godt samarbejde mod 47,8% af respondenterne, som svarede, at de har en oplevelse af et dårligt samarbejde. For børn i specialklasse svarede 30,4% af respondenterne, at de oplever, at der er et godt samarbejde mod 42,1%, der svarede, at de ikke oplever et godt samarbejde. For børn i specialskole oplever 37,4%, at der er et godt samarbejde. 39,8% har en oplevelse af, at der ikke er et godt samarbejde.

Mobning og stressede børn

I Inklusionsundersøgelsen 2024 oplyser 17,2%, at deres barn udsættes for mobning i skolen. Der ses en overvægt af psykisk mobning, hvor 65,7% af respondenterne svarede ja til, at deres barn er udsat for psykisk mobning. At barnet stresses og presses i skolen og afreagerer derhjemme, oplever 62,3% af respondenterne. Der er 51,8% af forældrene, der svarede ja til, at skolen udviser forståelse for disse situationer, mod 35,9% der svarede nej til, at skolen udviser forståelse for disse situationer. I kommentarfeltet tegner sig et billede af, at skoletilbuddet nogle gange er lydhøre over for denne problematik, men ikke kommer med løsningsforslag og ofte mener, at denne problematik er noget, familien selv kan løse.

Trivsel efter COVID-19

I både 2021, 2022 og 2023 undersøgte Autismeforeningen trivselen efter skole-nedlukningen grundet COVID-19. I inklusionsundersøgelsen i 2024 har vi fjernet de spørgsmål, der relaterer sig til COVID-19 nedlukningen, da vi har vurderet, at vi nu er så langt fra COVID-19 nedlukningen, at det ikke giver mening at spørge ind til længere. I Inklusionsundersøgelsen i 2021, 2022 og 2023 har respondenterne primært svaret, at barnets mistrivsel ikke skyldtes selve COVID-19 nedlukningen, men at det handlede om andre faktorer såsom skoleskift, manglende støtte og lange ventetider.

Undersøgellesdesign

Den årlige inklusionsundersøgelse har Autismeforeningen foretaget siden 2016. Dette års undersøgelse baseres grundlæggende på tidligere års spørgeskema og struktur. De sidste par års fokus på mere synliggørelse af nogle af de særligt udfordrede områder omkring ufrivilligt skolefravær og skolebørns trivselsproblemer er fortsat i dette års undersøgelse. Det handler blandt andet om, hvorvidt forældre til autistiske børn oplever, at det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde fungerer. Det handler om opsporingen af særligt børn med udviklingsforstyrrelser samt synliggørelsen af, om der er et behov for løft i kvaliteten af den sammenhængende, tværfaglige/tværsektorielle og helhedsorienterede indsats. Dette afsnit er inddelt således, at den første del tager udgangspunkt i undersøgelsens genstandsfelt. Anden del tager udgangspunkt i metodiske overvejelser. Tredje del tager udgangspunkt i undersøgelsens datagrundlag og empiri. Disse afsnit vil danne grundlag for en grundigere gennemgang af inklusionsundersøgelsens resultater i de efterfølgende kapitler.

Undersøgelsesfelt

Ufrivilligt skolefravær (tidligere betegnet skolevægning) samt generel mistriksel blandt elever i grundskolen er stigende. Denne undersøgelse har fokus på ufrivilligt skolefravær blandt autistiske børn, og hvilke problemstillinger det medfører for familierne og børnene i hverdagen. Ofte modtager Autismeforeningen henvendelser fra vores medlemmer, som på forskellig vis oplever at stå alene med et barn, der enten står helt uden skoletilbud, har skolefravær i længere perioder, eller hvor tiden fra mistanken om at barnet har kognitive udfordringer, og til at barnet er psykiatrisk udredt, er alt for lang. Det har ofte store konsekvenser for familierne. Undersøgelsen har været lavet siden 2016, med undtagelse af året 2020, grundet COVID-19 nedlukningen. Dette års undersøgelse vil trække på tidligere års fund. For at få et så retvisende billede af den aktuelle trivsel blandt autistiske børn som muligt har spørgeskemaundersøgelsen været sendt ud via Autismeforeningens nyhedsbrev til foreningens medlemmer samt via et nyhedsbrev til foreningens frivillige, og det er blevet delt på foreningens Facebook-side. Det er derfor ikke nødvendigvis medlemmer af Autismeforeningen, der alene har besvaret spørgeskemaet. Det har været vigtigt at nå så bredt ud i befolkningen som muligt, så alle, der har et barn med autisme på grundskoleniveau, havde mulighed for at besvare spørgeskemaet. Dette har betydning for vores mulighed for at komme med et retvisende billede af, hvor stort et problem ufrivilligt skolefravær er, og hvordan det står til med trivslen

blandt børn med autisme. Der er altid stor interesse for at besvare spørgeskemaet, og der har således aldrig været færre end 1000 respondenter. Dette ses i nedenstående tabel. Opbygningen af spørgeskemaet fokuserer på forskellige problematikker centreret om betydningen og konsekvensen af de inkluderende læringsmiljøer i grundskolen. En inklusionstanke som har haft stor betydning for børn med autisme. Spørgeskemaet indeholder derfor flere emner og svarkategorier, da det giver respondenterne mulighed for at svare så konkret som muligt. I spørgeskemaet har der ved de fleste svarkategorier været mulighed for at uddybe sit svar med en kommentar, hvis respondenterne har ønsket dette.

År	2016	2017	2018	2019	2021	2022	2023	2024
Antal respondenter	1019	1634	1139	1401	1126	1018	1241	1358

Metode

Der opstår metodiske overvejelser i forbindelse med udsendelse af årets spørgeskema, og herved er der en udfordring af respondenter. Da undersøgelsen sendes ud via Autismeforeningens eget nyhedsbrev til medlemmerne og foreningens frivillige samt deles på vores Facebookside, vil det ikke være muligt at vide, hvem der besvarer spørgeskemaet, og om der er gengangere fra tidligere år. Denne problematik er vi opmærksomme på i opgørelsen af resultaterne. Ligeledes har spørgeskemaet kunnet videregives fra Facebook for at få et så bredt grundlag som muligt. Dog kan vi konstatere, at størstedelen af respondenterne kommer fra Autismeforeningens egne medlemmer, idet langt hovedparten af besvarelserne kom efter i første omgang at have været sendt ud i foreningens nyhedsbrev til medlemmerne. Med undersøgelsen kan vi få en indikation på, hvor stor en udfordring ufrivilligt skolefravær er, og om der er nogle indikatorer på, at antallet af børn med ufrivilligt skolefravær er stigende, stabilt eller faldende. I de metodiske overvejelser ligger også ønsket om at kunne finde tendenser på området og belyse problematikker, som vi dagligt får henvendelser om fra vores medlemmer. Respondenterne er forældre til børn med autisme. De vil gennem rapporten enten være benævnt forældre eller respondenter. Undersøgelserdesignet i årets inklusionsundersøgelse er baseret på undersøgelsen fra 2023.

Datagrundlag

I årets inklusionsundersøgelse har 1358 respondenter deltaget. Tallet ligger stabilt på over 1000 besvarelser, og er ligeledes lidt højere end nogle af de foregående år, og dette betragtes som et tilfredsstillende

grundlag. Besvarelsene er indkommet fra hele landet med en overvægt i Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Kønsmæssigt fordeler besvarelsene sig på 62,2% drenge, 36% piger, og 1,8% har svaret andet. Børnenes alder fordeles jævnt med en overvægt i udskolingens 7.-9. klasse med 38,4%, mellemtrin på 28,4%, indskoling på 24,8% og 10. klasse på 8,4%. En overvægt af respondenternes børn går enten i specialklasse på almindelig folkeskole (21,5%) eller i en almen folkeskoleklasse (24,8%). Denne gruppe udgør 46,3% af besvarelsene. For børn på specialskole udgør andelen 25,8%. Resten af respondenterne er fordelt mellem efterskole, behandlingsskole, hjemmeundervisning eller uden skoletilbud. Ift. hvornår respondenternes børn er blevet diagnosticeret, så er den største gruppe her de børn, som er diagnosticeret i indskoling, den udgør 29,8%.

Besvarelsene vil danne grundlag for redegørelse omkring undersøgelsens resultater samt belysning af de tendenser og den udvikling, som undersøgelsen viser omkring ufrivilligt skolefravær og mistroivsel blandt børn med autisme. Da undersøgelsen grundet COVID-19 nedlukningen ikke blev gennemført i 2020, udelades dette år, selvom det ikke eksplicit vil fremgå under hvert afsnit, men bagudrettede undersøgelsesresultater benævnes 2016-2023.

Resultater fra undersøgelsen

I følgende kapitler gennemgås resultater fra årets undersøgelse. Resultaterne vil blive sammenlignet med resultaterne fra undersøgelse i årene 2016-2023.

Første kapitel vil omhandle den generelle udvikling i ufrivilligt skolefravær for årene 2016-2024.

I kapitel 2 fremlægges resultater omkring ventetid på psykiatrisk udredning og ventetid på etablering af relevant støtte i barnets skoletilbud.

Kapitel 3 omhandler respondenternes oplevelse af, hvordan det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde fungerer. Hvordan er forældrenes oplevelse af en sammenhængende og helhedsorienteret indsats i det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde omkring barnet.

I kapitel 4 fremlægges de resultater, der henviser til spørgsmål fra undersøgelsen om mobning, og barnets reaktion hjemme og i skolen.

Kapitel 1: Ufrivilligt skolefravær

Ufrivilligt skolefravær

Nedenstående tabel viser inklusionsundersøgelsens resultater 2016-2024 på spørgsmålet, om barnet aktuelt har ufrivilligt skolefravær. Alle ja-kategorierne er talt sammen i bunden for at kunne give et samlet overblik over, hvor mange af respondenterne børn med autisme, som aktuelt har ufrivilligt skolefravær i større eller mindre grad. Begrebet ufrivilligt skolefravær defineres som værende barnets forsvar mod oplevet ubehag og/eller eksklusion.

"Har dit barn ufrivilligt skolefravær nu?":

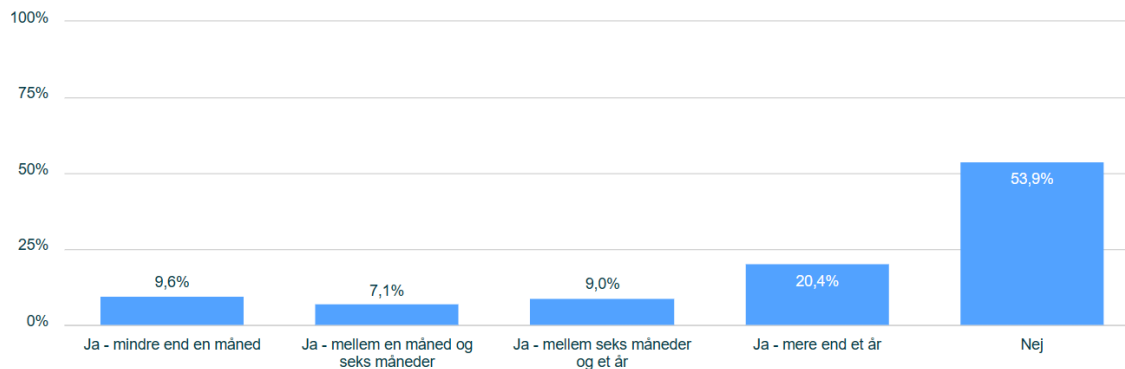
	2016	2017	2018	2019	2021	2022	2023	2024
Nej	72%	67%	65%	65%	55%	51%	54,8%	53,9%
Ja - i mindre end 1 måned	8%	7%	7%	6%	13%	17%	12,5%	9,6%
Ja - 1-6 mdr.	8%	10%	9%	8%	8%	8%	9,3%	7,1%
Ja - 6-12 mdr.	5%	6%	6%	6%	6%	6%	7,2%	9%
Ja - mere end 12 mdr.	7%	9%	14%	15%	18%	18%	15,9%	20,4%
Ja - samlet	28%	33%	35%	35%	45%	49%	44,9%	46,1%

Det samlede tal for 2024 på antallet af autistiske børn, der aktuelt har ufrivilligt skolefravær, ligger på 46,1%, og dermed er det tæt på halvdelen af respondenterne. Det samlede antal er gået lidt op og ned de sidste par år, men den overordnede udvikling i tallene er, at antallet af børn med ufrivilligt skolefravær er stigende, og siden 2016 er der sket en stigning på hele 18,1 procentpoint, hvilket betyder en stigning på

64,6%. Stigningen i antallet af autistiske børn med ufrivilligt skolefravær er meget bekymrende, men desværre ikke overraskende.

I undersøgelsen fra 2024 svarer 20,4%% af respondenterne, at deres barn har haft ufrivilligt skolefravær i mere end 1 år. Dette tal er det højeste, vi har set, i undersøgelsen nogensinde. I 2021 og 2022 lå dette tal på 18%. Det viser en tendens til, at antallet af børn med langvarigt ufrivilligt skolefravær er stigende. I 2016 svarede 7% af respondenterne, at deres barn har haft ufrivilligt skolefravær i mere end 1 år, og i 2019 var tallet 15%. Alene det seneste år fra 2023-2024 ligger stigningen på 4,5 procentpoint, hvilket betyder en stigning på 28,3%, fra 15,9% i undersøgelsen fra 2023 til nu 20,4% i 2024.

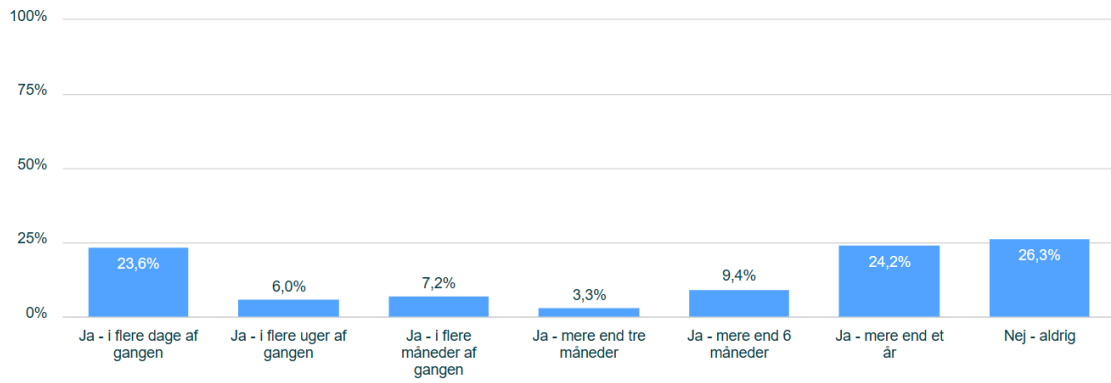
Har dit barn ufrivillig skolefravær (skolevægning) nu?

I undersøgelsen spørges der også ind til, hvor mange af respondenternes børn, som har oplevet ufrivilligt skolefravær på et tidspunkt i løbet af deres skoletid i kortere eller længere perioder. Her er det samlede procenttal for de respondenter, hvis børn på et tidspunkt har oplevet ufrivilligt skolefravær i kortere eller længere perioder, 73,7%, og 26,3% svarer, at det har de aldrig oplevet. I forhold til hvor lange perioder børnene har oplevet ufrivilligt skolefravær, så er der flest respondenter, hvis børn har oplevet det i mere end 1 år - det er der 24,2%, der har oplevet (se tabel på næste side).

Ufrivilligt skolefravær har store konsekvenser for de familier, hvor børnene ikke kommer i skole. I 2021 stod 1% af respondenternes børn uden skoletilbud. I 2024 er dette tal steget til 4,2%. Det bekymrende er, at der sker en stigning i antallet af autistiske børn, der ikke modtager undervisning, som de har krav på.

Har dit barn tidligere haft ufrivillig skolefravær (skolevægning - defineret som barnets forsvar mod oplevet ubehag og/eller eksklusion) i perioder?

Kapitel 2: Ventetid på diagnose og støtte i skolen

Ventetid på diagnose og støtte i skolen

Vi ved, at tidlig indsats er med til at forebygge udviklingen af ufrivilligt skolefravær. Ofte udvikles ufrivilligt skolefravær i tiden, fra barnet begynder at udvise tidlige tegn på mistrivsel, og til barnet bliver udredt i børne- og ungepsykiatrien.

I Inklusionsundersøgelsen 2024 ønsker Autismeforeningen igen at undersøge respondenternes oplevelse af ventetiden, fra de selv gjorde opmærksom på barnets mistrivsel, og til barnet var udredt for autisme. Samtidig har vi igen spurgt ind til, om barnet har andre diagnoser end autisme. Dette har en betydning, da mange børn får flere diagnoser, når de endelig bliver psykiatrisk udredt.

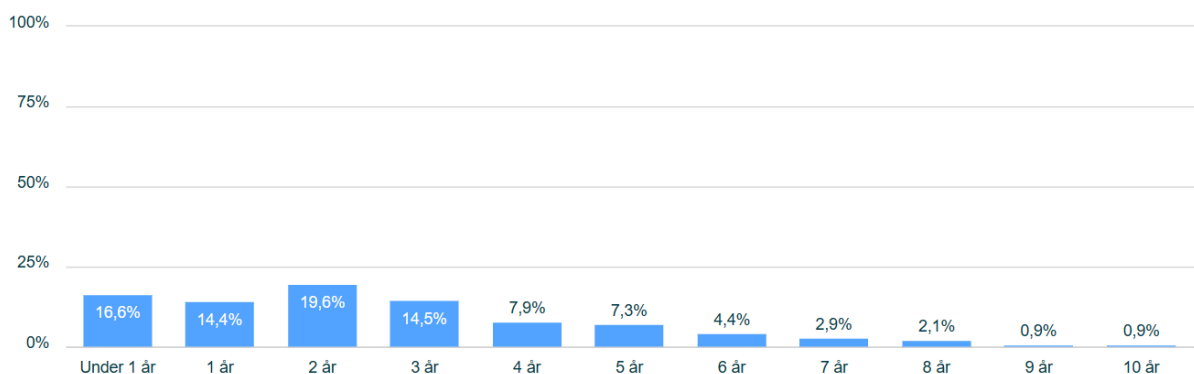
Angst og depression ses ofte som følgetilstande hos børn med autisme, og kan tolkes som en konsekvens af et overbelastet nervesystem, hvor langvarig stresspåvirkning har en betydning. Dagligt modtager Autismeforeningen henvendelser fra medlemmer, hvis børn venter på psykiatrisk udredning, eller hvor barnet ikke modtager den nødvendige støtte. Når barnet er psykiatrisk udredt og diagnosen stillet, er adgangen til hjælp og støtte ofte lettere.

Ventetid på psykiatrisk udredning

På spørgsmålet om ventetid fra forældrene gjorde skolen/dagtilbuddet opmærksom på deres barns udfordringer, og til barnet var psykiatrisk udredt for autisme, var det kun 31% af respondenterne, der var udredt på under 2 år (se tabel på næste side). I Inklusionsundersøgelsen i både 2022 og 2023, var dette tal 30% af respondenterne. 16,6% blev udredt inden for 1 år i undersøgelsen fra 2024, mens dette tal lå på 12% i 2023. Det betyder, at vi ser et lille fald i ventetiden på en udredning fra 2023 til 2024, hvilket er positivt. Det betyder dog stadig, at mere end halvdelen af børnene (56,6%) har ventet i 2 år eller mere på en psykiatrisk udredning for autisme. Dette tal var i 2023 67%, så igen ser vi et positivt fald i ventetiden på udredning. Autismeforeningen har desuden spurgt forældrene, om børnene har andre diagnoser end autisme. 40,9% af børnene har en eller flere tillæggsdiagnoser til deres autisme, dette tal lå i 2023 på 30%.

I forhold til tillægsdiagnoser kan der være tale om børn, der har flere medfødte udviklingsforstyrrelser, men der kan også ses tilstande, som barnet har udviklet under opvæksten, og som formentlig ville kunne undgås med en forebyggende og tidlig indsats.

Hvor længe gik der fra, du gjorde skolen/dagtilbuddet opmærksom på, at dit barn havde udfordringer, til barnet fik en autisme spektrum diagnose?

Etablering af støtte i skolen

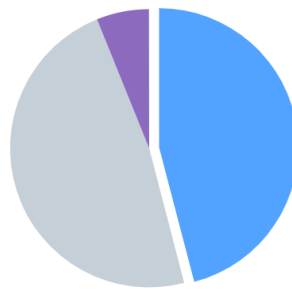
På spørgsmålet om hvor længe der gik, fra respondenterne gjorde barnets skoletilbud opmærksom på, at barnet havde behov for autismespecifik støtte, til barnet begyndte at modtage støtte, svarede 50,8% af respondenterne, at de fik tilbudt støtte på under 2 år. I 2023 svarede 52%, at de modtog støtte på under 2 år, så her ser vi desværre en lille stigning i ventetiden på at modtage støtte. De, der modtager støtte inden for det første år, ligger på 36,6%, dette tal var i 2023 på 37%. 24,8% af børnene venter 2 år eller mere på støtte, hvilket er et positivt fald fra 27% i undersøgelsen fra 2023. 19,7% af respondenternes børn får ingen støtte i deres skoletilbud mod 17% i undersøgelsen fra 2023.

Kvaliteten af hjælp og støtte i skolen

Vi har spurgt respondenterne, om de mener, at deres barn får den støtte, det har behov for i sit skoletilbud. Tabellen på næste side viser besvarelsene.

Her svarer 47,9% af respondenterne, at de ikke mener, at deres barn får den støtte, det har behov for. I 2023 lå tallet også på lige knap 48%. I 2022 var tallet 53%, og selvom tallet er faldet med 5 procentpoint, hvilket betyder et fald på knap 10%, siden 2022, er knap 48% stadig et højt tal. Der må derfor ses en sammenhæng mellem den store andel af børn, som mangler nødvendig støtte og den store andel af børn med

Får dit barn den støtte, det har behov for i skoletilbuddet?

Observationer
Total
● Ja
● Nej
● Ikke relevant

ufrivilligt skolefravær.

På spørgsmålet om barnet får den støtte, det har behov for i sit skoletilbud, er der stor forskel på besvarelserne, hvis man ser på, hvilken skole, barnet går på.

For børn i en almen klasse i folkeskolen svarer 19,9%, at de oplever, at barnet får den støtte, de har behov for, tallet lå på 19,5% i 2023. For børn i specialklasserækkerne svarer 58%, at de får den støtte, de har behov for, tallet lå på 57% i 2023. 39,2% svarer, at de ikke modtager den støtte, der er behov, når deres barn går i specialklasse på en almindelig folkeskole mod 40% i 2023. For børn på specialskole svarer 68,4%, at de får den støtte, de har behov for mod 71% i 2023. De, der ikke mener, at barnet får den nødvendige støtte, når barnet går på en specialskole, udgør 28,4% mod 27% i 2023. Selvom tallene i årets undersøgelse ligger meget tæt på tallene fra sidste år i 2023, så viser tallene stadig, at der således igen i år er en signifikant forskel på, om barnet får den støtte, det har behov for, afhængigt af barnets skoletilbud.

Tilfredshed med skoletilbud

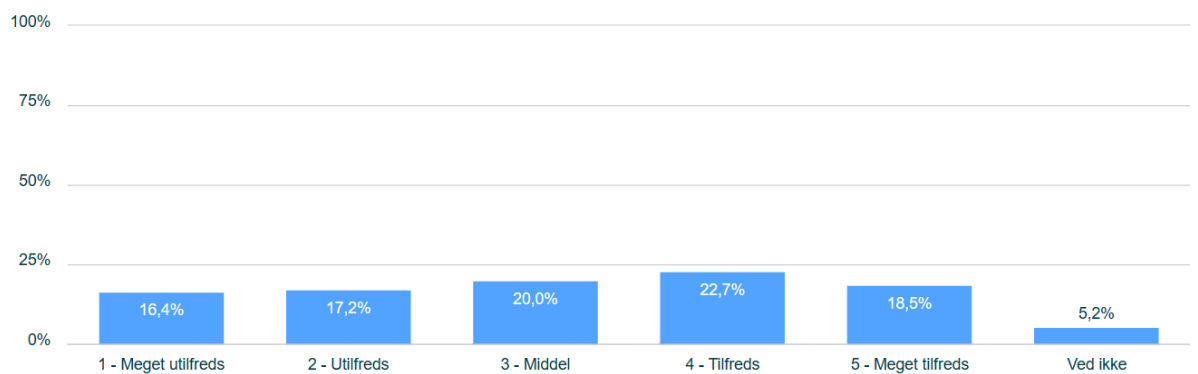
Forældrene er blevet spurgt til tilfredshed med deres barns skoletilbud på disse 3 parametre: Barnets faglige udbytte, skoletilbuddets evne til at

understøtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber samt tilfredshed omkring skoletilbuddets autismspecifikke viden. Første spørgsmål handlede om, hvor tilfredse forældrene er med barnets skoletilbud i forhold til faglig udvikling.

Her har 41,2% af respondenterne svaret, at de enten er tilfredse eller meget tilfredse med deres barns skoletilbud ift. faglig udvikling. 16,4% af respondenterne har svaret, at de er meget utilfredse.

Herefter svarede forældrene på tilfredshed ift. skoletilbuddets evne til at understøtte barnet i at tilgå sociale fællesskaber (se tabel på næste side), her ses en fordeling hvor 14% af respondenterne er utilfredse med, hvordan skoletilbuddet understøtter barnet i at indgå i sociale fællesskaber mod 27% i undersøgelsen fra 2023. 18,1% af respondenterne svarede, at de er meget tilfredse mod 13% i

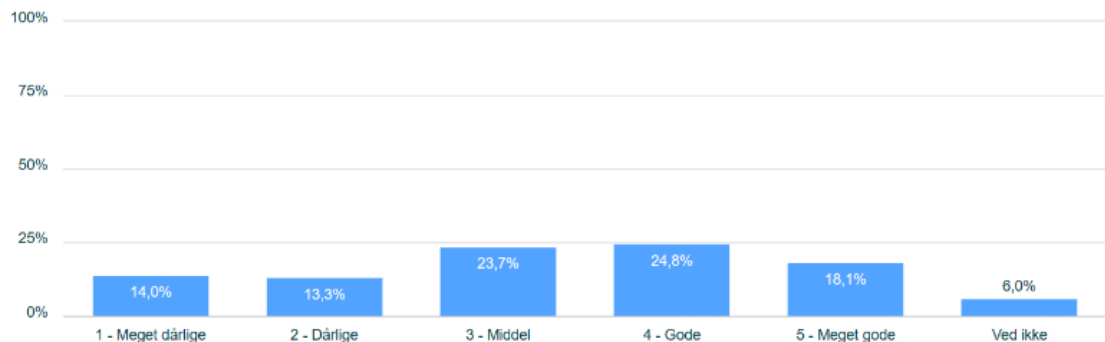
Hvor tilfreds er du med dit barns skoletilbud - i forhold til faglig udvikling? - Undlad at svare, hvis barnet ikke er i et skoletilbud

undersøgelsen 2023. Så her ser vi et fald i utilfredsheden samt en stigning i antallet, som er tilfredse.

Dernæst har respondenterne svaret på tilfredshed med skoletilbuddets autismespecifikke viden (se tabel nederst på side). Der er fortsat en stor utilfredshed med skoletilbuddets autismespecifikke viden, selvom utilfredsheden er faldet med knap 10 procentpoint, hvilket er et fald på ca. 32%, siden sidste år. Der er 20,4% af respondenterne, der svarer

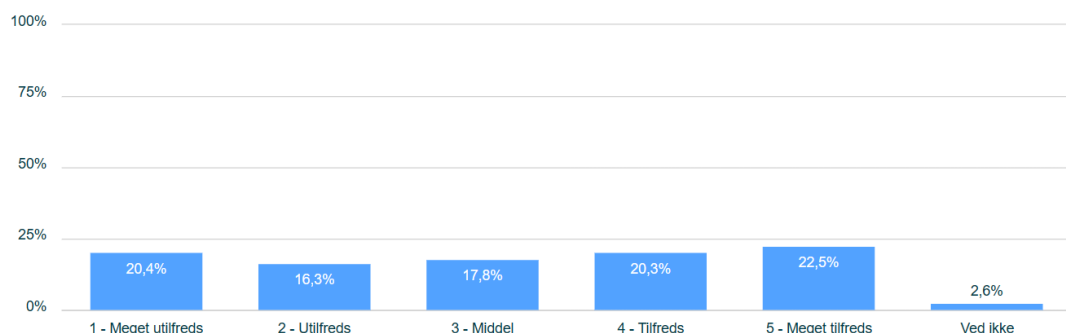
Hvor gode er skoletilbuddet til at understøtte dit barn i at tilgå ønskede sociale fællesskaber? - Undlad at svare, hvis barnet ikke er i et skoletilbud

meget utilfreds, mod 30% i 2023.

Nogle autistiske skolebørn visiteres til støttetimer som en del af den støtte, deres skole kan give. For Inklusionsundersøgelsen 2024 har 429 respondenter angivet, at deres barn får støttetimer. For denne gruppe af børn svarer 29,4% af respondenterne, at de mener, at støttetimerne er af passende kvalitet og passende antal (se tabel på næste side). I 2023 var tallet knap 28%. Der er 38,2%, der svarer, at støttetimerne er af utilstrækkelig kvalitet og for få, her lå tallet på 39% i undersøgelsen fra 2023.

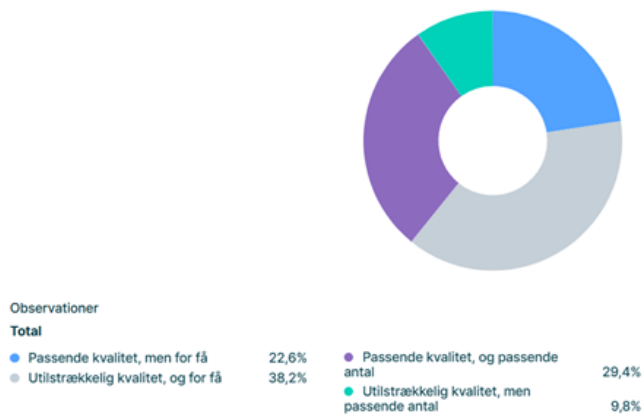
Hvor tilfreds er du med dit barns skoletilbud - i forhold til autismespecifikviden? - Undlad at svare, hvis barnet ikke er i et skoletilbud

Ser vi på fordelingen mellem almen klasse i folkeskolen, specialklasse, specialskole og behandlingsskole, ligger overvægten af respondenterne,

som har svaret, at støttetimerne er af utilstrækkelig kvalitet, og for få i antal, i gruppen almen klasse i folkeskolen. Her har 49,3 af respondenterne svaret, at støttetimerne er af utilstrækkelig kvalitet og for få i antal. Ift. respondenterne, hvis børn går i en specialklasse på almindelig folkeskole, så har 36,4% her svaret, at støttetimerne er af passende antal og passende kvalitet. For respondenterne med børn på specialskoler har 43,3% svaret, at støttetimerne er af passende antal og passende kvalitet. For respondenterne med børn på behandlingsskoler har 66,7% svaret, at støttetimerne er af passende antal og passende kvalitet. Tilfredsheden med støttetimernes kvalitet og antal stiger i takt med specialiseringsgraden af skoletilbud, og det er ikke overraskende.

Hvordan oplever du kvaliteten af dit barns støttetimer? (undlad at svare hvis barnet ikke modtager støttetimer)

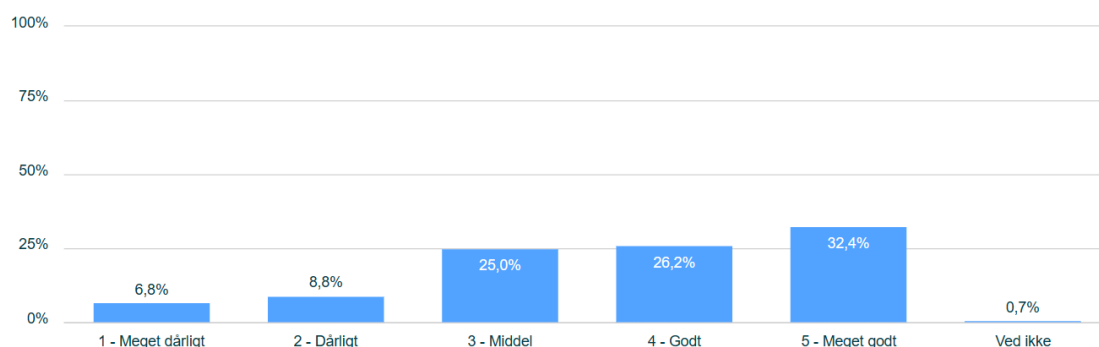
Kapitel 3: Samarbejde på tværs

Samarbejde mellem skole og hjem

I Inklusionsundersøgelsen 2024 undersøger vi igen i år respondenternes oplevelse af samarbejde på tværs. Der spørges i første omgang til oplevelsen af samarbejde med barnets skoletilbud. Da der ofte er mange samarbejdsflader, spørger vi dernæst til det tværfaglige samarbejde mellem hjemmet, skolen og PPR.

Mange børn udredes psykiatrisk for autisme i den skolemodne alder, og derfor spørger vi også til sidst til oplevelsen af det tværsektorielle samarbejde med inddragelse af kommune og børne-/ungepsykiatri. Dette gør vi, fordi viden kan gå tabt i overgange mellem forskellige institutioner, og det at kunne samarbejde på tværs og dele erfaringer mellem familien og de forskellige faggrupper, der er involveret, har i sidste ende betydning for, hvordan barnet kan trives i sin hverdag. Forældrene blev først bedt om at vurdere samarbejdet med barnets skoletilbud. Svarene ses i tabellen nedenfor.

Hvordan oplever du generelt samarbejdet med dit barns skoletilbud? - Undlad at svare, hvis barnet ikke er i et skoletilbud

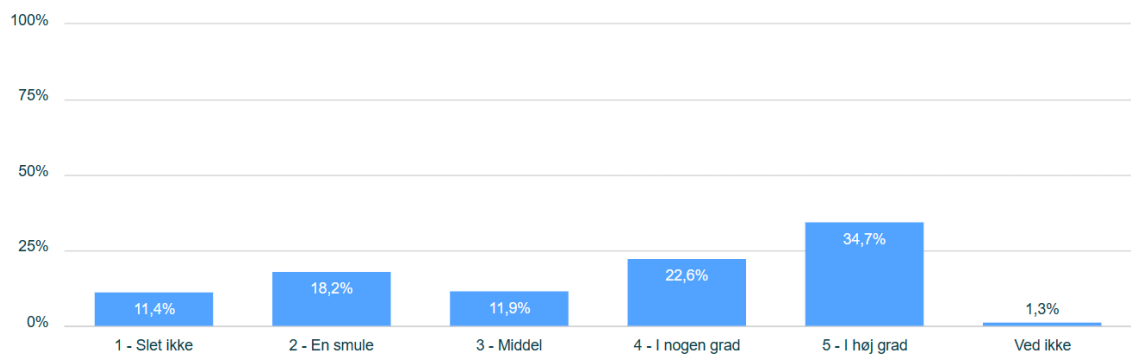
I årets inklusionsundersøgelse svarer 58,6% af forældrene, at de oplever et godt eller et meget godt samarbejde med deres barns skoletilbud, i 2023 lå dette tal på 64%. 13% af respondenterne svarede i 2023, at samarbejdet er meget dårligt. I undersøgelsen fra i år svarer

6,8% af respondenterne, at de er meget utilfredse med forældresamarbejdet.

I kommentarsporene viser der sig både de, som er utroligt glade for samarbejdet, og de, der er utroligt utilfredse. For de, der uddyber samarbejdsproblematikkerne, viser der sig først og fremmest en problemstilling omkring manglende viden, skiftende personale, få ressourcer og især manglende kommunikation og opfølgning. Hernæst fremhæves manglende forståelse for det enkelte barn eller en manglende oplevelse af at blive lyttet til som forældre. Ligeledes fremhæves manglende løsningsforslag og konkrete tiltag, som kan forbedre det pågældende barns trivsel og skoledag. Samarbejde mellem forældre og skole er essentielt for at opnå en fælles forståelse for barnets udfordringer og behov for støtte. Som forældre kender man sit barn bedst, og forældre har brugbar viden, der kan bruges til at indrette en skoledag, hvor barnets behov tilgodeses. Når skole og forældre deler viden og erfaringer, kan man i fællesskab få lavet en god plan for barnets skolegang.

I år spørger Autismeforeningen igen til respondenternes oplevelse af, hvorvidt deres autismespecifikke viden i relation til barnet inddrages. 11,4% af respondenterne svarede i 2024, at de slet ikke føler, de bliver inddraget mod 17% i 2023. Samtidig er der 34,7%, der oplever at blive inddraget i høj grad, dette tal lå på 30% i både 2023 og 2022.

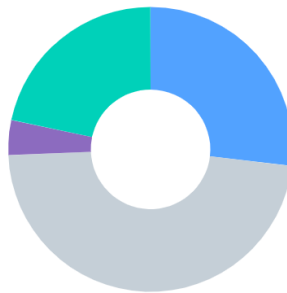
I hvor høj grad oplever du, at dit barns skoletilbud inddrager din viden om dit barn samt din viden om autisme spektrum forstyrrelse? - Undlad at svare, hvis barnet ikke er i et skoletilbud

Når barnet med autisme kommer i mistrivsel, og som konsekvens heraf forsøger at undgå at komme i skole, påhviler det forældrene at sørge for, at barnet i den skolepligtige alder møder i skole. Det kan for forældre til et barn med autisme ofte være en umulig opgave, hvis fokus alene er på forældrenes løsning af udfordringen med at få barnet i skole.

Det skal gerne være et samarbejde, hvor skolen også formår at tage imod barnet, så det bliver nemmere for forældrene at få barnet afsted om morgenen. Autismeforeningen har spurgt forældrene, om de føler, at skoletilbuddet pålægger dem et ansvar i forbindelse med barnets udfordringer, som fx at komme i skole. 26,9% af respondenterne svarer, at de føler, skoletilbuddet lægger for meget ansvar over på dem, tallet lå på 32% af respondenterne i 2023. 47,5% af respondenterne synes, at der pålægges tilpas ansvar, det tal lå på knap 43% i 2023, mens 4% oplever, at der lægges for lidt ansvar over på dem, dette tal lå også på 4% i undersøgelsen fra 2023. Opdeler vi besvarelserne til dette spørgsmål og kigger på en almen klasse i folkeskolen, specialklasse og

Oplever du, at dit barns skoletilbud pålægger dig ansvar i forbindelse med dit barns udfordringer? (det kan være i forbindelse med at få barnet i skole mm.)

Observationer

Total

- Ja, for meget
- Tilpas

26,9%
47,5%

- Nej, for lidt
- Ikke relevant

4,0%
21,7%

specialskole, så svarer 16% på specialskole ja til, at de pålægges for meget ansvar, og 22,7% i specialklasse svarer ja til, at de pålægges for meget ansvar. Den signifikante forskel ses hos forældre til børn i en almen klasse i folkeskolen. Her svarer 40,2%, at de føler, at de pålægges for meget ansvar.

Det bekræfter de foregående spørgsmål, der viser, at udfordringerne i samarbejdet er størst i en almen klasse i folkeskolen.

Det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde

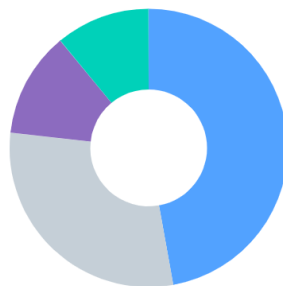
For børn med autisme er der i perioder mange fagprofessionelle involveret. Fx i perioden fra tiden hvor barnet udviser tegn på mistroivsel, men hvor barnet endnu ikke er psykiatrisk udredt. Her vil familien oftest kun være i kontakt med skole, klubtilbud og lignende. På skolen kan der ske inddragelse af støttepædagog, inklusionspædagog og/eller Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR får en mere aktiv rolle i forbindelse med psykologisk udredning af barnet, og PPR bruges som konsulenter, når der skal findes løsninger til at imødegå

barnets udfordringer. Når barnet sendes til udredning i børne- og ungespsykiatrien, kan der også være sket involvering af privatpraktiserende læge og kommunens børne- og ungeforvaltning, for blot at nævne de centrale samarbejdsflader for familierne.

I Inklusionsundersøgelsen 2024 har vi igen i år spurgt til forældrenes oplevelse af det tværfaglige samarbejde med barnets skoletilbud, samarbejdet med PPR og oplevelsen af autismspecifik viden hos PPR. Vi har også spurgt til oplevelsen af det tværsektorielle samarbejde, når institutioner skal samarbejde på tværs. Hvordan oplever forældrene dette samarbejde, og hvordan bliver de inddraget, det vil der blive redegjort for i kommende afsnit.

Vi spurgte først til det brede tværfaglige samarbejde mellem medarbejdere og ledere på barnets skole. Her svarede 47,2% af respondenterne, at de oplever, at der er et godt samarbejde mellem skolens medarbejdere, og at det fungerer på tværs. 29,6% svarede, at de ikke oplever et godt samarbejde på tværs mellem skoletilbuddets medarbejdere.

Har du en oplevelse af at det tværfaglige samarbejde omkring dit skolebarn fungerer på dit barns skole? (fx. mellem lærere, støttepædagoger, inklusionspædagoger, skoleledelse)

Observationer

Total

● Ja jeg har en oplevelse af, at de taler sammen på tværs	47,2%	● Mit barn har aktuelt ufrivilligt skolefravær	12,3%
● Nej min oplevelse er, at de ikke taler ret meget sammen på tværs	29,6%	● Ingen af ovenstående	11,0%

Hvis vi opdeler besvarelserne til dette spørgsmål, og kigger på fordelingen mellem almen klasse i folkeskolen, specialklasse og specialskole, er der signifikante forskelle på oplevelsen, som understøtter tidligere fund i denne undersøgelse. For børn i en almen klasse i folkeskolen svarer 33,2% af respondenterne, at de har et godt samarbejde, mens 43,3% svarer, at de har en oplevelse af dårligt samarbejde. For børn i specialklasse svarer 55,3%, at de oplever, at der er et godt samarbejde, mens 26,8% svarer, at de ikke oplever et godt samarbejde. For børn i specialskole oplever 61,8%, at der er et godt

samarbejde, mens 19,7% har en oplevelse af, at der ikke er et godt samarbejde. Det bekræfter således tidligere fund at jo højere grad af autismspecifikt skoletilbud jo bedre oplevelse af samarbejde hos tilbuddets medarbejdere.

Herefter har vi spurgt forældrene til oplevelsen af det tværsektorielle samarbejde. Dette inkluderer samarbejde mellem instanser som skole, kommune, PPR og børne- ungepsykiatri.

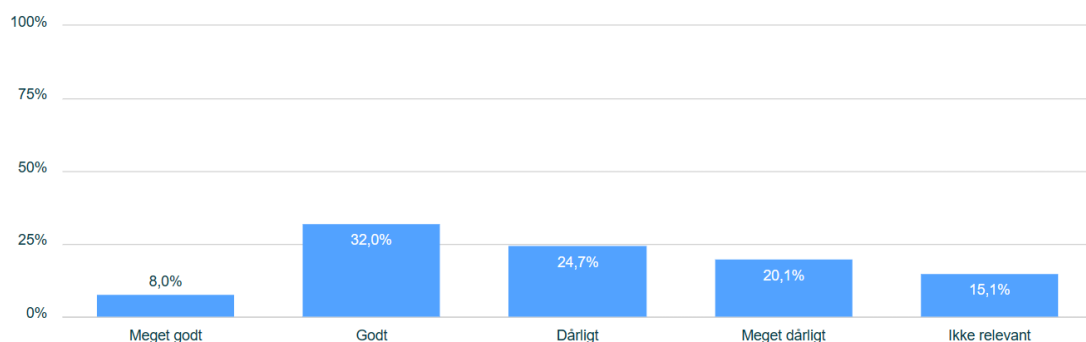
Når vi ser på besvarelsene, så svarer 43,4% af respondenterne, at de ikke føler, at der er et godt tværsektorielt samarbejde, hvor de bliver inddraget. 28,6% oplever, at der er et godt samarbejde, hvor de inddrages.

Ser vi på svarfordelingen mellem almen klasse i folkeskolen, specialklasse og specialskole, ligner de i høj grad de overordnede besvarelser, dog svarer de respondenter med børn i en almen folkeskole, at 47,8% ikke synes, at der er et godt samarbejde.

Vi har igen i år spurgt direkte til forældrenes oplevelse af samarbejdet med eksterne instanser, herunder PPR, og forældrenes oplevelse af den faglige kvalitet, herunder niveauet af autismspecifik viden.

I forhold til det konkrete samarbejde med eksterne instanser, herunder PPR, svarede 8% af respondenterne, at det er **meget** godt. 32% af respondenterne at de oplever, at samarbejdet er godt. Samlet svarer 44,8%, at samarbejdet er dårligt eller **meget** dårligt. Disse tal er stort set uændret fra undersøgelsen i 2023, hvor 8% svarede, at samarbejdet var **meget** godt, 32% svarede, at det var godt, og 46% svarede, at samarbejdet var dårligt eller **meget** dårligt.

Hvordan oplever du generelt samarbejdet med eksterne instanser (fx. PPR) i forbindelse med dit barns skoletilbud?

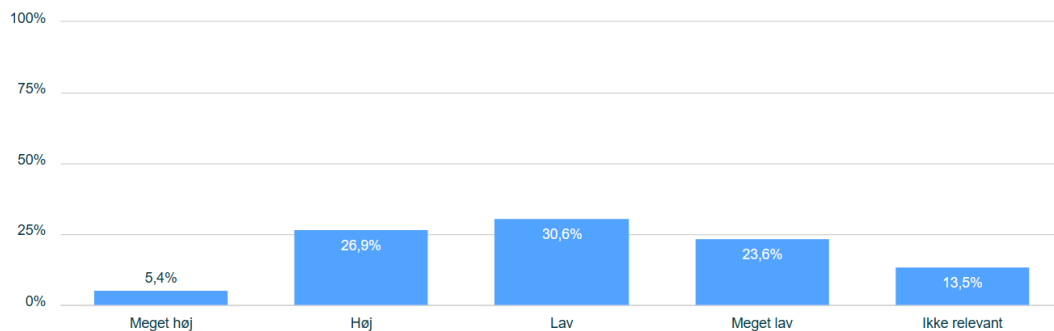

Ligeledes spørger undersøgelsen ind til forældrenes oplevelse af faglig kvalitet, herunder autismspecifik viden hos eksterne instanser, herunder PPR. Samlet mener knap 54,2%, at der mangler

autismespecifik viden. 5,4% mener, der er en **meget** høj viden, og 26,9% mener, der er en høj viden. Der er ingen signifikante udsving, hvad angår fordelingen på skoletilbud.

I kommentarsporene tegner der sig et billede af, at de, der synes, det tværfaglige og/eller tværsektorielle samarbejde fungerer, er meget glade. De respondenter, som er utilfredse, kommenterer, at de oplever, at de er tovholdere på deres barns sag. De oplever lange ventetider, et system med knappe resurser, en høj grad af manglende kommunikation og information, hvilket betyder, at hvis de som forældre ikke følger op, så går ting i stå. Flere oplever silotænkning, og at der ikke tænkes på tværs. Det går flere gange igen, at der ikke sker en tidlig anerkendelse af barnets autistiske udfordringer, selvom forældrene gør opmærksomme på det. Det kan udvikle sig til en kamp mellem fagpersoners autoritet og forældrenes kamp for at få opfyldt barnets behov.

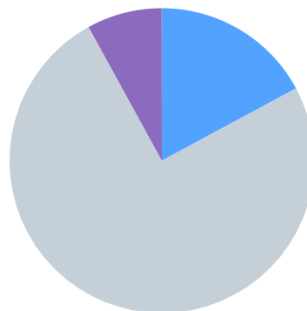
Hvordan oplever du generelt den faglige kvalitet herunder niveauet af autismespecifik viden hos eksterne instanser (fx. PPR)?

Kapitel 4: Mobning og trivsel

Trivsel handler også om at føle sig som en del af et fællesskab og om ikke blive holdt udenfor. Autismeforeningen har spurgt respondenterne om, hvorvidt deres barn føler sig mobbet i skolen, og hvorvidt de har en oplevelse af at være en del af fællesskabet. I årets undersøgelse svarer 17,2% af respondenterne, at deres barn føler sig mobbet i skolen:

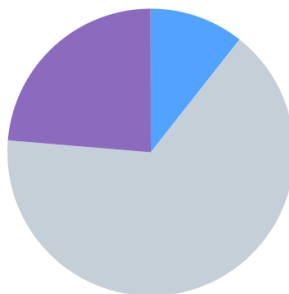
Oplever dit barn, at blive mobbet i skolen?

Observationer
Total
● Ja
● Nej
● Ikke relevant

Vores respondenter havde mulighed for at svare på, hvilken type mobning børnene er blevet udsat for med valgmulighederne; fysisk, psykisk og andet. Her ses et flertal, som er blevet udsat for psykisk mobning med 65,7%. Når forældrene skal svare på arten af mobning, fordeler det sig således:

Hvis du har svaret ja i sidste spørgsmål, hvilke(n) type(r) af mobning har dit barn været udsat for?

Observationer

Total

● Fysisk

● Psykisk

● Andet - anvend kommentarfelt

○ Åbne besvarelser

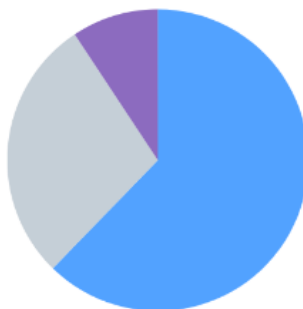
I kommentarfeltet til dette spørgsmål, kan vi ydermere læse, at den psykiske mobning ofte tager form som grimme ord og ofte kan udspille sig på sociale medieplatforme. Ligeledes kommenterer nogle forældre, at der i specialskoleregi ikke opleves disse problemer i lige så høj grad. Det skal ikke alene på baggrund af denne undersøgelse konkluderes, at det forholder sig således alle steder, men det er værd at bemærke, at nogle af vores respondenter angiver et skifte i barnets følelse af mobning i forbindelse med skifte fra almen folkeskole og til specialtilbud.

Et stresset børneliv

En del af kompleksiteten omkring socialt samspil og autisme handler om, at barnet tilpasser sig, så godt det kan, og barnet gør det, så godt det kan. Det betyder for nogle børn, at de bliver gode til at imitere andre og tilpasse sig en hverdag, hvor de maskerer autismen for at passe ind i fællesskabet. Når barnet har været i skole og kommer hjem, kan forældrene opleve, at barnet afreagerer derhjemme, og barnet får måske nedsmeltninger eller har behov for at trække sig. Det sker som en konsekvens af, at barnet har taget sig sammen i skolen og derfor reagerer i de trygge omgivelser, som er til stede i hjemmet. På spørgsmålet om respondenterne oplever, at deres barn holder på sig selv i skolen og afreagerer derhjemme, svarer knap 62,3% ja (se tabellen på næste side).

For at uddybe indholdet af respondenterne oplevelse her, har vi i undersøgelsen spurgt respondenterne, om de oplever, at skolen imødekommer deres bekymringer og udviser forståelse i disse

Oplever du, at dit barn holder på sig selv i skolen og efterfølgende afreagerer hjemme?

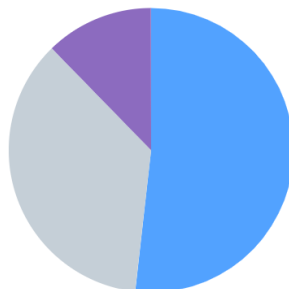

Observationer
Total
● Ja
● Nej
● Ikke relevant

situationer (se tabellen nederst på siden). Her svarer 51,8% ja og 35,9% nej. I 2023 lå disse tal på 43%, som svarede ja, og 36%, som svarede nej.

En anden problemstilling, der går igen i kommentarsporet, er, at skolen først imødekommer forældrenes bekymring, når barnet har udviklet ufrivilligt skolefravær. Dette er især bekymrende for hele den forebyggende indsats.

Hvis du har svaret ja til sidste spørgsmål, oplever du så at skoletilbuddet udviser forståelse for situationen?

Observationer
Total
● Ja
● Nej
● Ikke relevant

Autismeforeningen er ikke optaget af, hvilket skoletilbud barnet har. Det vigtige er, at barnet trives og udvikles i sit skoletilbud. Autistiske børn

kan ikke og skal ikke trænes til at passe ind i den almene folkeskole, hvis ikke rammerne passer til barnet. Inklusionsundersøgelsen for 2024 viser, at der stadig er mangel på autismspecifik viden, og at der er et fortsat stigende antal autistiske børn, der mistrives i deres skoletilbud, oplever ufrivilligt skolefravær eller helt står uden skoletilbud.